DISSERTATIO
INAUGURALIS MEDICA

SISTENS

SERVATIONEM FUNGI MEDULLARIS NERVI MEDIANI,

QUAM

CONSENSU ET AUCTORITATE

GRATIOSI MEDICORUM ORDINIS

IN

UNIVERSITATE LITERARIA GRYPHICA

PRO SUMMIS

IEDICINA ET CHIRURGIA, NEC NON ARTE OBSTETRICIA

HONORIBUS

DIE X MENS. DECEMB. MDCCCXXXVI

H. L. Q. S.

PUBLICE DEFENDET

AUCTOR

EDUARDUS HENRICUS STRUCK

BARDENSIS.

OPPONENTIBUS:

BERGMANN, MEDIC. ET CHIR. DR.
RIESEBERG, MEDIC. ET CHIR. DRD.
PANKOW, MEDIC. ET CHIR. CAND.

GRYPHIAE

TYPIS FRID. GUIL. KUNIKE. REG. ACAD. TYPOGR.

1836

V I R O

I L L U S T R I S S I M O, E R U D I T I S S I M O,

C E L E B E R R I M O

C. A. SIGISMUNDO SCHULTZE

MEDICINAE DOCTORI,

ANATOMES ET PHYSIOLOGIAE PROFESSORI P. O., THEATRI AC MUSEI ANATOMICI GRYPHISVALDENSIS DIRECTORI, MAGNO DUCI BADARUM A CONSILIIS AULAE, ACADEMIAE NATURAE CURIOSORUM CAESAREAE LEOPOLDINO-CAROLINAE, SOCIETATIS AMICORUM NATURAE SCRUTATORUM BEROLINENSIS, CAESAREAE NATURAE CURIOSORUM MOSQUENSIS, NATURAE SCRUTATORUM HALENSIS, PHYSICO-MEDICAE ERLANGENSIS, FRIBURGENSIS AD PROMOVENDAM HISTORIAM NATURALEM, SCIENTIARUM, AGRICULTURAE ET ARTIUM ARGENTORATENSIS, MINERALOGICAE JENENSIS, PHARMACOPOLARUM BADENSIS EJUSQUE GERMANIAE SEPTENTRIONALIS ET SOCIETATIS MEDICORUM BADENSIUM AD PROMOVENDAM MEDICINAM FORENSEM SODALI VEL ORDINARIO, VEL HONORARIO, VEL LITERARUM COMMERCIO JUNCTO

ETC. ETC.

E T

V I R O

CELEBERRIMO, EXPERIENTISSIMO

C. C. A. KNEIP

UTRIUSQUE MEDICINAE DOCTORI, AC CHIRURGIAE CLINICAE PRAECEPTORI,

PRAECEPTORIBUS

DILECTISSIMIS SUMMOPERE COLENDIS,

FRATRI OPTIMO, DILECTISSIMO

JOANNI FRIDERICO

HOCCE SPECIMEN INAUGURALE

PIO GRATOQUE ANIMO

D. D. D.

AUCTOR.

LECTORI S.

linico chirurgico Gryphisvaldenſi, ubi praeter multa alia memoratu admo- profecto digna mihi dabatur occaſio fungum medullarem obſervandi et cu- , hanc potiſſimum rem, de qua diſſertationem conſcriberem, eligere in animo quum mihi facultas eſſet, malum illud pernicioſiſſimum ſane a prima ori- ad finem usque accuratiſſime obſervandi. Quapropter, quamquam minime viribus tam exiguis, obſervationibus tam paucis non multum certe in re rdua me valere: tamen non potui, quin conſilio Proff. *Schultze* et Dr. *Kneip*, eptorum ſummopere colendorum, nihilominus fungum medullarem in diſſer- ıe mea tractarem et quantum in me eſſet, ſtuderem obſequi. Tabulae adjectae uſpiciis Ill. *Schultze* delineatae ſunt, praeparatumque ipſum in muſeo anato- noſtrae univerſitatis aſſervatur.

Hasce ſtudiorum primitias benevole ac indulgenter accipias, nec unquam iſcaris, fieri non poſſe, ut juvenis, quamvis artis amantiſſimus, virorum fa- tem atque ſollertiam exaequet.

§ I.

Morbi nomina.

Fungi nomine in chirurgia quaelibet excreſcentia mollis, albida, rubra, fu
coerulea etc. ſignificatur, quae in quavis organismi parte, ne oſſibus quidem
ceptis, occurrere et pro organorum varietate varias modificationes offerre po
quo fit, ut diverſiſſimi morbi, quod attinet ad naturam et formam, confunda
e. g. fungus articulorum, fungus genu, caro luxurians, fungus medullaris, ca
noma fungoſum etc. Quamobrem in ſcriptis quoque fungum tractantibus tan
opinionum diverſitatem animadvertimus, ut ſi unum alterumve nomen legi
qui morbus innuatur, neſciamus. Hoc inprimis valet de pſeudoproductio
fungoſis.

Fungus medullaris, quem tractaturi ſumus, medicis veterioribus ignotus fu
videtur, ſaltem ex eorum ſcriptis illos fungum medullarem cognoviſſe, non
liquet. Quoties autem noviſſimo tempore haec materia fuſius et accuratius trac
eſt, totidem fere hujusce morbi denominationes, magis ex ſingulis ſymptom
quam ex natura derivatas, invenimus. Anglus *J. Burns* [1]) hoc malum ut morb
proprium delineat, eumque accuratius deſcribens nomine inflammationis ſpongi
inſignit; tamen duas formas diſcernit, fungum haematodem et ſarcoma medull
illius materiam fibroſis lineis pertextam, hujus autem ſibi ipſi aequalem cere
que ſubſtantiae corticali haud diſſimilem eſſe dicens. *W. Hey* [2]) eundem ſta
morboſum deſcribit et propter ſanguinis effuſionem, quae ſaepiſſime evenit,
gum haematodem nominat. *Abernethy* [3]) ſarcomatis medullaris et fungi hae
todis identitatem negat et quidem ideo, quod illud, fungo extrorſum aperto,
pius ſanatur, in hoc autem ſemel aperto, nunquam cicatrix formatur. Inte
obſervationes fere ſolum ad teſtem reſpiciunt, et experientia hoc in organo fung
partes externas fere nunquam diruere docuit [4]). *Wardrop* [5]) multa morbi n
exempla in ſuperioribus et inferioribus extremitatibus, teſticulo, mammis, ut
ovario, hepate, liene, pulmonibus, praeſertim in oculis bene deſcribit, vitup

---

1) Diſſertations on inflammations by J. Burns. Glasgow 1800, vol. 1.

2) Practical obſervations in ſurgery illuſtrated by caſes. London 1803.

3) J. Abernethy, Surgical obſervations. London 1804 et 1816.

4) Chelius, Handbuch der Chirurgie. Ba S. 479.

5) Wardrop, Obſervations on fungus ha todes. Edinburg 1809; in linguam vernac verſa. Leipzig 1821.

n nomina, inflammationis ſpongioſae, cancri mollis[6]) et ſarcomatis medullaris, ue fungum haematodem nominat. Etiam *Cooper*[7]) nullum facit diſcrimen fungum medullarem et haematodem. *Breſchet*[8]) morbum carcinoma vocat atuor genera diſcernit, carcinome encéphaloide où cerébriforme, carcinome ié, carcinome fongoide et carcinome hématode. *Roux*[9]) contendit morbum, *Hey* et ſecundum eum plurimi Anglorum medici fungum haematodem ap- verint, nihil aliud eſſe, niſi varietatem cancri, quum Britanni cancrum verum rint non eſſe, niſi eum, quem ſcirrhus praecedat, quod tamen ipſe negat. ſequuntur *Laennec*[10]) et *Ch. Bell*[11]). *Boyer*[12]) et cum eo plures Franco- rum medici fungo haematodi nomen, trichocirſum, impoſuerunt. *Maunoir*[13]) us fuiſſe videtur, qui fungum medullarem ab haematode disjungeret, deſcri- utem non illum morbum haematodem, quem *Hey* et *Burns*, ſed potius te- ectaſiam, quae in excreſcentias fungioſas progreſſa eſt. *Chelius*[14]) identita- fungi medullaris et haematodis negans, hunc et telangiectaſiam eundem eſſe um contendit. *Walther*[15]) differentiam ſtatuit inter fungum medullarem et atodem illum, qui ex telangiectaſia exortus eſt; ceteroquin tres fungi medul- formas ex diverſo colore atque conſiſtentia et ſimilitudine cum aliis corporis ni partibus derivatas, Encephaloides, Melanoſes et fungos haematodes ſta- quorum originem ex ſanguine aut in alba et albuminoſa elementa aut in rubra is ſimilia ſoluto repetendam eſſe credit. *Meckel*[16]) denique differentiam in- ingum medullarem et haematodem negat, immo etiam polypos et melanoſes morborum ſpeciei adnumerat.

---

§ II.

Morbi ſymptomata et decurſus.

Fungi medullaris decurſus ſecundum partes, in quibus ortus eſt, valde di- is, variisque ſymptomatis cognoſcitur. Si omnes caſus deſcriberem, huic meo culo conceſſos fines excederem; igitur illorum caſuum adumbrationem ſuffi- puto, qui praecipue atque ſaepiſſime obſervantur.

Surgical obſervations by Ch. Bell, vol. 4.
First Lines of the practice of ſurgery. lon 1819, vol 1.
Breſchet, Dictionnaire des ſciences mé- s. Art. hématode.
Parallele der engliſchen und franzöſ. Aerzte, Ph. Joſ. Roux. Aus dem Franz. überſetzt Froriep, Weimar 1814.
Dictionnaire des ſciences médicales. Art. phaloide.
) Surgical obſervations l. c.

12) Chirurg. Krankheiten überſetzt von Textor. Bd 2.
13) Mémoires ſur les fongus médullaires et hématodes. Paris et Genève 1820, germanice Franckfurt a. M. 1820.
14) Handbuch der Chirurgie. Bd 2.
15) Syſtem der Chirurgie 1833. — Journal für Chirurgie und Augenheilk. von Graefe und Walther. Bd 5. Hft 2.
16) Handbuch der patholog. Anatomie. Bd 2. Abthlung 2.

Fungus medullaris, ſi in corporis ſuperſicie aut in extremitatibus appa haec potiſſimum ſymptomata exhibet: ſub cute plane ſana tumor ſentitur par plerumque rotundus, elaſticus, mollis, doloris expers; exiſtunt mox plures e dem naturae, ita ut totius tumoris ſuperficies tactui ſeſe praebeat inaequal quod a fibroſis membranis ſub cute poſitis efficitur. Deinde vero temporis ſp vel breviore, vel longiore praeterito tumor hoc illove loco, id quod de mem narum reſiſtentia pendet, magis increſcit, donec omnes tumores, ut videtur, p inter ſe conjunguntur, maſſamque rotundam, circumſcriptam et duriusculam dem, nihilominus autem elaſticam exhibent, quae talem formam eo aſſequi quod ſub mera cute exiſtens, alias omnes partes, quae antea incrementum in diebant, removit ac depulit. Tumor nunc fit magis elaſticus, elevatur, emoll et tangenti digito ſenſum fluctuationis praebet, quaſi fluidum contineat, quae ſaepe medicos ad inciſionem inſtituendam fallaciter perduxit. Adaucto volum cutis venae turgeſcentes multiplicari videntur, ipſa tenditur, tenuatur, reſorb pſeudo-eryſipelate afficitur, tandem rumpitur, quo facto fluidum ichoroſum e ditur, et maſſae braſſicae, oleraceae botrytidi ſimiles progerminant. Tunc fun celerius creſcit illaque pars cute carens et coloris ſubrubicundi nigri, fluidum i roſum ſanguineum excernit, odorem ingratiſſimum ſpargens, quia tumor in ſu ficie emoritur. Tumor ipſe non dolet, muſculorum autem et artuum motu ne rumque vicinorum preſſione et tenſione ſaepiſſime dolores provocantur atrociſſ etiam cutis exulceratione fere ſemper vehementiſſimi exiſtunt dolores. Quan in functiones vitae univerſales morbus momenti exerceat, malo progrediente dies magis elucet. Color enim faciei flavus, ſqualidus, vultus languidus, agryp taedium ciborum, nauſea, animus triſtiſſimus, macies praecipue illius partis, inhaeret malum — omnino omnia adſunt ſymptomata febris hecticae, cui ſ cumbit aegrotus.

Quod attinet ad ſymptomatologiam fungi medullaris oculi et quidem retir ſimul cum amauroſi in profunda oculi parte obſcuratio peculiari nitore inſignis paret, quae ſedem in membrana iſta nervoſa habet et ſpeciem concavae, clare il ſtratae tabulae ex aurichalco formatae praebet, quales in lanternis ad lucem refr gendam uſurpantur. Pupilla eſt valde dilatata, rigida immobilisque iris. Bul oculi magnus, tenſus et durus; plerumque adeſt hydrophthalmus, quocum in dum morbus incipit. Aegrotus queritur de doloribus frontis et cervicis, qui no adaugentur. Inter haec ſymptomata malum ſaepe longum tempus immutatum p manet; tum ſenſim adauctis doloribus tumor ex profundo in iridem ſurgit, p pupillam in corneam progreditnr, quae paullatim in partem anticam tam vehem ter premitur, ut rhexis tandem oriatur; tum ex bulbo maſſa flavo-rubra, partes mortificatae putrido caſeo ſimiles inſident, provenit. Simulac fungus fundo iridem petere incepit, cerebri affectiones aliorumque organorum appar e. g. vertigo, aſphyxia, quin etiam ſpasmi, et dolores valde augentur. Aegro noctu non dormit, ciborum appetentia caret, tabeſcit, et plerumque prius

xia moritur, quam fungus in externam partem eruperit. Eruptione autem otius oculi inflammatio ſequitur[17]).

n teſte fungus medullaris aut cum tumore in eo ipſo, aut in epididymide in- utrumcumque ſiat, iſte ſemper ovalem aut rotundam formam habet, teſtem- t epididymidem difficile eſt diſtinguere. Subſtantia teſtis neque inaeqnalis ra, neque mutata eſt; dolor accedit vehementiſſimus, qui ex magno tumoris re et funiculi ſpermatici diſtentione procreatur; tumore valde magno fluctua- ſenſus magnopere fallit. In decurſu nonnullis in locis paullo durior, in aliis r fit tumor, quaſi mox erupturus ſit. Scroti venae tument, cutisque deco- r. Glandulae lateris aegri inguinales, interdum quoque in utroque latere t, et tumor ſecundum funiculum ſpermaticum in abdomen continuatur. mali actio in univerſalem aegroti ſtatum eſt tanta, ut iſte fere ſemper prius tur, quam exulceratio et fungi eruptio ſit ſecuta[18]).

Quod ad viſcerum fungum medullarem ſpectat, vitium raro primarium, ſed nque ſecundarium[19]) eſt, quod tum demum oriri ſolet, quum fungus in par- externis obvius aut exſtirpatus eſt, aut ob diuturnam moram inveteratus ad ora ſe convertit. Et potiſſimum quidem radix meſenterii tunc obſidetur et lem fere incredibilem interdum augetur, unde cetera in abdomine organa pue hepar tantopere ſurgunt, ut indurata ipſa et plane degenerata falſo cre- r. Diagnoſis ſummis impeditur difficultatibus, quia initio nulla fere ſigna iciuntur, iis exceptis, quibus affecti viſceris obſtructionem adeſſe edocemur. morbi cauſa latet, et morbus haud certo, niſi poſt mortem agnoſcitur.

---

§ III.

Morbi natura.

Fungus medullaris eſt pſeudoproductio i. e. novi cujusdam organi, humano ismo non proprii, formatio, quod non oritur ex normalium partium muta- , quo momento diſcernitur a degeneratione, quae et ipſa nova eſt formatio, a, ut organum aliquod, organismo proprium, in aliud et quidem novum ur, illudque mutatum vel plane evaneſcat. E. g. ſarcoma, quamquam a ple- ſcriptoribus pſeudoproductionibus adnumeratur, eſt degeneratio, quia in proceſſu pathologico novum aliquod et quidem maſſa illa carnoſa formatur, c alius cujusdam organi poſtremo locum obtinet. Quam mutationem in fungo llari non invenimus; nam ab uno organi alicujus loco ortus ille partes adja-

---

J. C. Jüngken, Lehre von den Augenkrank- Berlin 1832.

18) Chelius, Handbuch der Chirurgie. Bd 2, S. 479.

19) Maunoir l. c. p. 13.

centes increſcendo depellit et quamvis negari non poſſit nimia dislocatione alii caufis (ut perpetua preſſione fit reſorptio) hasce partes mutari poſſe, tamen naturae pſeudoproductionis non proprium eſt; ſi vero partes adjacentes illius ditionis ſunt, ut fungi incremento nullum praebeant impedimentum, mutatio earum fieri non animadvertimus. Quo modo autem naſcitur fungus? ſicuti pa logia in omnibus fere morbis nos hujusmodi quaeſtionem explicaturos deſerit, hoc in caſu. Etiamſi ultimam cauſam intelligere non poſſumus, tamen imagi quandam morbi, quae ex ejus ſignis ducta, cum eo conſentit, cogitatione in mare medici eſt.

Diverſiſſimas opiniones legimus de fungi origine. *Burns, Langenbeck*[20]), et fungum eſſe exitum inflammationis contendunt, et hic credit, inflammationem i eſſe occultam ſeu potius minus quam occultam, ita ut non modo non induratio ſed vaſorum capillarium laxitatem eoque illius materiae medullaris exſudatio producat. Experientia iſtam ſententiam minus veriſimilem eſſe docet; licet enim ſam inflammationis ejus proximam non cognoſcamus, tamen illum ſtatum morbo quem inflammationem nominamus, adeſſe ex certis ſignis intelligimus. Haec ſign fungi origine plane deſunt: equidem in nulla fungi deſcriptione illa ſymptomat flammationis allata legi; et quam maxime occulta ſi eſſet inflammatio, ejus tamen ptomata adeſſe oporteret. Hanc igitur ſententiam prolatam eſſe credo ſolummod explicandam illam exſudationem, quod non neceſſe eſt; nam ille proceſſus eo modo fieri poteſt, quo fit nutritio, ubi materiae quaedam ſemper per vaſa cap ria ſecernuntur, rurſusque recipiuntur — aut nutritionem univerſam per infl mationem occultam fieri dicamus neceſſe eſt. — *Maunoir*[21]) fungum medulla ex effuſione ſubſtantiae nerveae exoriri dicit, quam ſententiam probari conte chemica analyſi, colore, odore et conſiſtentia; tamen analyſis nervi et fungi c mica valde eſt diverſa (vid. infra), quae aequalis eſſe deberet, ſi illa opinio vera ret. Praeterea ex illo caſu, quem deſcripturus ſum et in quo fungus in nervo diano ſedem habet, originem aliam eſſe elucet.

Secundum ſententiam de pſeudoproductionis notione, quam ſupra propo i. e. formationem eſſe novi cujusdam organi, humano organismo non proprii, q non oriatur ex normalium partium mutatione — colligi poteſt, easdem par quae omnia organica producunt et reproducunt, etiam in hoc proceſſu eſſe effi ces, ſed tamen morboſa ratione i. e. praeter eas partes normales conformar alienae. Organa autem, quae conformando praeſunt, vaſa cum contentis et ne ſunt, et conformatio eo fit, quod materiae aſſimilationi obnoxiae per vaſorum rietes exſudantur et tum ratione adhuc nobis ignota ad organiſationem quand pro ſingularium partium conditione conſumuntur, inter quem proceſſum aliae or niſationi inutiles materiae reſorbendo removentur. Cauſa igitur hujus anom efficaciae quaerenda eſt aut in vaſorum parietibus, aut in nervis, aut in ſangui

---

20) Neue Bibliothek für Chirurgie und Ophthalmologie von M. Langenbeck. Bd 3. St. 4.

21) Maunoir l. c. p. 7.

es justo crassiores aut tenuiores esse possunt, ita ut major aut minor materia-
uantitas eas transeat. Quantae nervorum partes sint in formatione, nos fu-
fficaces autem esse hoc in processu physiologia probavit. Sanguis modo
modo plures alienas materias continere potest, quae in quavis organismi
deponuntur et ad conformandam eam pseudoproductionem consumuntur;
ero necesse esset, chemica ejus analysis has materias inesse doceret, id quod
entia hucusque non probavit. Praeterea saluti foret organismo, si hoc modo
alae partes evacuarentur, cujus rei contrarium fieri observamus, quum cor-
acie afficiatur, febris hectica occurrat, plurimae igitur atque optimae nutri-
partes organismo detrahantur. — Aut sanguis partes ipsi tantum proprias
et, quarum normalis conditio atque mixtio est alienata, ita ut una alterave
m praevaleat, quo sanguinis vitalitas, ut ita dicam, ejusque actiones tur-
. Ex tali sanguinis mixtione atque vitalitate elementis ipsis debilitata sequi
videtur fungi medullaris conformatio: una alterave pars et quidem nutri-
destinata in normali non est conditione justaque cohaerentia cum ceteris,
opiosius et fere sola excernitur, ita ut nisus formativus eam in organis nor-
us consumere nequeat, quasi massa praevaleat, qua ratione organum forma-
uod partim tantum ex organismi viribus pendet et imperfecte est organisa-
Nam ut ex niso formativo, qui pro organo diversus et proprius est, alienato
pseudoproductionis conformatio explicari possit, morbus modo localis sit,
e est, quod experientia non probatur, quippe quae fungum medullarem in
arte remotum, in altera prodire doceat, unde sequitur, ut causa sit univer-
sed quae in certum locum influat. Causa igitur hujus morbi sanguini ipsi
debet, quam in nisu formativo universali ponere non licet, quum necesse
ut interdum totus homo in fungum medullarem mutari posset.

Difficillime autem est dictu, qualis haec mixtura sanguinis sit et quomodo fiat.
plerosque scriptores causam hujus morbi esse scrophulosin legimus, quia haec
oproductio praesertim in individuis scrophulosi laborantibus occurrit. San-
s tamen mixtura, quae scrophulosi tribuitur, pro diversa hominum aetate tam
est, ut nomen scrophulosis nos nihil de ejus essentia edoceat. Quum autem
s raro, scrophulosis saepissime occurrat, illum ex scrophulosi originem ducere
are non ausim. Propius autem veritati accedere mihi videor, si, uti a com-
us auctoribus factum est, peculiarem dyscrasiam fungosam, seu neurofungo-
[2]), ut ab aliis vocatur, statuam, et sub hoc nomine illum statum sanguinis
osum intelligam, qui ex una alterave aut pluribus conjunctis dyscrasiis no-
tis, scrophulosi, syphilide, arthritide, dyscrasia psorica etc. ortus sit. Quam
tiam de fungi origine si sequamur, certa causa occasionali non opus est, quam-
mechanicos influxus aut morbos jam antegressos organo cuidam dare dispo-
em negari non potest.

Encyklopädie der gesammten mediz. und chirurg. Praxis von G. F. Most Art. fungus.

Ad quaeſtionem, utrum fungus medullaris maſſa ſit organica, necne, ita ſpondendum eſt, ut niſi eandem organiſationem aſſecutus ſit fungus quam a organismi partes, tamen ſit organiſatus, quia vaſa ſanguifera continet, igitur petuam materiae permutationem procreat; praeterea membranae celluloſae illa in fungi maſſa cavitatum, quae molliorem fungi ſubſtantiam includunt, vi fungi organicam probant, quippe quae ex reactione ſubſtantiae in hanc ſolut ceterisque partibus quaſi alienam maſſam profectae ſunt. Attamen vaſorum q titas reſpectu totius maſſae tam parva eſt, ut ille proceſſus non niſi imperfecte poſſit. Ergo ejus nutritionem minus per illum proceſſum permutationis mate quam per incrementum in radice fieri credo, ex quo etiam celerrimum ejus in mentum explicari poteſt.

Si ſententiam, quam de fungi origine propoſuimus, accuratius perpenda quae ſit ejus ſedes, elucebit. *Wardrop*[23]) fungum medullarem in nervis, *Klug* in neurilemate, *Ruſt* in ſyſtemate lymphatico ſedem habere dicunt. Quum a fungus eadem ratione, qua quodque organum, oriatur et tela celluloſa om partium, quae formantur, prima naſcatur, fungus quoque ex tela celluloſa or neceſſe eſt, quam ſententiam *Walther*[25]), *Panizza*[26]) et *Schultze*, praece meus ſumme venerandus, in ſcholis ſuis ingenuoſiſſimis amplexi ſunt. Caſus, q deſcripturus ſum, evidentiſſime hoc probat. Si fungum medullarem ſedem ha in tela celluloſa affirmo, hoc ita intellectum velim, ut ea uniuscujusque or ſit, ex qua diverſae organi partes formentur, quae igitur tranſitum faciat a flu in partes ſolidas et quaſi vitam organicam ſpecificam nondum aſſecuta ſit. Na ea parte, quae jam organica et ſolida facta, maximam partem ex tela celluloſa c poſita eſt, fungum exoriri poſſe non contenderim, itaque non in tela cellu peripherica, membranis ſeroſis et fibroſis etc., quod jam *Unger*[27]) recte in p grapho de fungo capitis dicit, non negans, fungos capitis proficiſci ex pericra oſſibus aut dura matre, hasce autem excreſcentias fungoſas non omnes pertiner fungum medullarem, hunc vero exoriri et exoriri debere ex tela celluloſa cr aut ex inferiore laxa et celluloſa parte durae matris. Sententiae auctorum, neurilema ſedem morbi eſſe contendunt, aſſentire non dubito, quia neuril quaſi continuatio atque condenſatio eſt telae celluloſae inter ſingulas nervi fib las interpoſitae.

Negari quidem non poteſt, fungum medullarem in omnibus fere organis curriſſe, in exterioribus partibus praecipue primarium, in interioribus ſecun rium, et quidem in oculo[28]), teſticulo[29]), extremitatibus eorumque articulis

23) Wardrop l. c. p. 179.
24) Haſſe, Diſſert. inaug. de fungo medull. Berolini 1823. p. 12.
25) Journal für Chirurgie und Augenheilkunde von Graefe und Walther. Bd 5. Hft 4.
26) Ueber den Markſchwamm des Auges mit einer Kupfertafel. Weimar 1828.
27) Beiträge zur Klinik der Chirurgie. Band 1. S. 343.
28) Wardrop, Maunoir l. c. — Scarpa trat delle principali malattie degli occhi. — A lecta ad anatomiam fung. med. diſſert. in auct. Günther. Leipzig 1822.
29) Abernethy, Wardrop, Maunoir, Sc l. c.
30) Abernethy, Maunoir, Wardrop l. c Langſtaff in medico-chirurgical transact. v London 1812. — Lawrence ibid.

: [31]), liene [32]), pulmonibus [33]), cerebro [34]), ventriculo [35]), pancreate, ulis salivalibus et glandula thyreoidea [36]), glandulis lymphaticis, mesenterio tu thoracico [37]), glandula mammali [38]), prostata [39]), ovariis [40]), utero [41]), s et vesica urinaria [42]), corde [43]), tunicis mucosis [44]), nervis singulis, nervo [45]), nervo crurali [46]), nervo optico [47]), — ejus autem sedem in omnibus casibus systema nervosum fuisse, quamvis mihi ipsi persuasum sit, tamen pro affirmare non ausim, licet exempla doceant, systema nervosum saepissime fe- fungi fuisse et omnia organa, in quibus fungus oriatur, nervis praedita esse . Si *Walther* [48]) dicit, illa exempla, in quibus ossa hoc morbo affecta sint, nstrare, fungum non in nervis produci, quod ossa non referta sint nervis, statim addit, ossium fungos aut ex periosteo, aut ex tunica medullari interna ex- hoc illam priorem a me propositam sententiam veram esse demonstrare mihi r, quoniam hae tunicae plures nervos continent, quam ossium substantia ipsa. Denique ut pauca proferam de aetate, qua homines ex fungo medullari labo- puerilis aetas ipsi maxime obnoxia esse videtur, sed ita tamen, ut homines es natu non omnino ejusdem expertes sint, fungusque alia aetate plerumque organum obtineat. Jam *Wardrop* [49]) fungum sub cute modo apud homines provectos et in testibus a pubertate usque ad trigesimum annum saepissime i docuit. Ex exemplis in dissertatione inaugurali a *Schmidt* [50]) collectis et, fungum medullarem aetate infantili atque puerili praecipue oculos atque juvenili atque virili testes, cerebrum et pulmones, seriori hepar et ossa, sta-

---

Wardrop, Langstaff l. c.
Hodgson, Diseases of the arteries. Lon- 15. — Wardrop l. c.
Laennec, Langstaff, Lawrence. — Rust, n XXI, 5.
Steinbuch, Hufeland's Journal. — Lob- apport sur les traveaux exéc. à l'amphit. mie de Strasbourg 1805. p 68. — Laen- orvisart Journal de médicine. — Meckel, für Physiologie Bd 3. Hft 2. — Louis tumeurs fongeuses de la dure mère in res de l'academie de chirurgie, vol. 5. — und Carl Wenzel, Ueber die schwammigen chse auf der harten Hirnhaut. — Walther, l für Chirurgie und Augenheilk. Bd 1. — ier, Ueber den Schwamm der Schädelkno- d die schwammartigen Auswüchse der har- rnhaut. Düsseldorf 1829. — Chelius, Zur on den schwammigen Auswüchsen der har- rnhaut und der Schädelknochen. Heidelberg

Monro, Morb. anat. of the hum. Gullet. rg 1811. — Hodgson l. c.
Burns, Langstaff l. c. — Jahrbuch der mediz. Gesellschaft zu Würzburg, I, 2, 104. esd'ner Zeitschrift für Natur- und Heilk. S. 133.

37) Scarpa l. c.
38) Meckel, Handbuch der patholog. Anatomie. Bd 2. — Wardrop, Cooper, Langstaff l. c. — Rust XIII, 1, 5.
39) Sömmering, Abhandlung über die schnell und langsam tödtlichen Krankheiten der Harnblase und Harnröhre der Männer im hohen Alter. Wien 1810. — Langstaff, Meckel l. c.
40) Burns, Wardrop l. c.
41) Wardrop, Langstaff l. c. — Siebold, Journal für Geburtshülfe, VIII, 2, 252. — Ibidem 461.
42) Soemmering l. c. — Rust, XIII, 21.
43) Bartky, Dissert. inaug. Halae 1821.
44) Meckel, Handbuch der pathol. Anatomie. Bd 2. Abthlung 2.
45) Tilgen, Diss. inaug. Bonn. 1830.
46) Most l. c. Maunoir l. c. p. 65. Onzième observation.
47) Analecta ad anatom. fungi medull. dissert. inaug. auct. Günther.
48) Journal für Chirurgie und Heilkunde. Bd 5. Hft 2. S. 283.
49) Wardrop l. c. p. 109.
50) De fungo medullari, diss. inaug. Halae 1830.

dio decrepitae aetatis uterum, aetate ſenili modo veſicam urinariam, unaqua
autem invadere cutem et glandulas lymphaticas. Neque fungum medullarem ne
haematodem unquam congenitum invenimus.

---

§ IV.

Morbi diagnoſis.

Fungo medullari incipiente diagnoſis incerta eſt, dubia in progrediendo primis quod attinet ad formas fungi, certa et nullo modo ambigua, ubi fung ante oculos nobis verſatur. Sequentes fungi medullaris formae prolatae ſunt a *Moſt* [51]).

1) Fungus medullaris cyſticus, encephaloide encyſtée (Laennec), quoad ma tudinem varius eſt, vel magnitudinem nucis avellanae aequans, vel po vaginae circumdantes non excedunt partem viceſimam quartam pollicis, lore ſunt ex albido-caneſcente lacteo et argenteo, ſecundum craſſitudin plus minus fere pellucidae, textura cartilaginea, et ex fungo ipſo facile ſeg gari poſſunt. Fungus ipſe conſtat ex tenui tela celluloſa, quae vaſis abund ex compluribus ſejunctis lobulis formata, eoque in tenues laminas diſſecto, neris rubicundis lineis impleta eſt.
2) Fungus medullaris patens varia eſt magnitudine, a ſemine cannabis ad cap infantis neonati, forma ſphaerica, ſaepe plana, ovali, irregulari, in ſuperfic plus minus profundis inciſuris in complures lobulos ſejunctus, ſtructura ej haud diſſimilis fungo medullari cyſtico, attamen conſiſtentia duriore, qu lardo ſimilis eſt, ſine adipe et vaginis.
3) Fungus medullaris quaſi infiltratione exortus: forma irregulari, in partes ci cumdantes ramos emittit, membranas normales majore aut minore quanti penetrat et propterea diverſam ſpeciem exhibet.
4) Fungus medullaris, qui ſub forma verrucae cutaneae in conſpectum prodi ſaepiſſime in glande penis et in palpebris occurrit, et poſtremo in excreſce tiam maſſa fungoſa conſtantem transit (Langenbeck).
5) Fungus medullaris reticulatus (*Burns*).

Attamen hae formae eſſentiales mihi non eſſe videntur, quum poſteriores ne pertineant ad fungum medullarem, priores autem forte et ſede conſtituantur. Quo conditionem fungi medullaris tum externam tum internam attinet, forma ejus pr organis, in quibus occurrit et quatenus conformationi ejus plus minus obſtan diverſiſſima eſt, attamen forma rotunda typo formandi ſubeſſe videtur; ab origi

---

51) Moſt l. c.

dus vel ovalis eſt, ex hac parte paſſim, quatenus organa patiuntur, excre-
ae ſingulae prodeunt, quae omnes formam rotundam appetunt, quod nobis
ne perſpicuum eſt, quum fungus cutem perrupit, ubi ſemper rotundus appa-
ta ut cenſere liceat, fungum conſtare ex compluribus uno in loco compoſitis
que cohaerentibus plus minus rotundis ſegmentis. Fungus membrana cellu-
ircumdatus eſt et diſſectus hanc offert ſtructuram: apparet et maſſa ſolidior
ior; prior conſtat fibris, quae ordine certo collocatae ſunt et radiorum inſtar
ntro fungi peripheriam tendunt; altera rotundis antris incluſa et ab iſta ſtricte
ta eſt membranâ celluloſâ, et ſingulis rotundis, non cohaerentibus granulis
t, quae in ſingulis antris quaſi in liquore quodam natantes apparent, ita ut
oco fungus ſolutus videatur et propria ſtructura fibroſa deſierit; nam inquiſi-
er microscopiam facta illas fibras granulis ex ordine collocatis conſtare mani-
. Color eſt varius, albus, flavus, ex flavo-candidus, roſeus, usque ad ſatu-
ruborem. Attamen color albus et flavus praevalet. Vaſa nervique affinium
um in tumoris peripheria decurrunt, ramuli illum penetrant, ibique eva-
t et quaſi reſolvuntur. Veriſimile eſt colorem rubrum ex ſanguine, qui ex
quibusdam vaſis profluxit, proficiſci.

Morbi quibuscum fungus medullaris commutari poſſit eorumque momenta dia-
ca ſunt:

A. Scirrhus. Signa diagnoſtica ejus et fungi medullaris ſunt haecce:
Scirrhus ab initio format ſolidum, compactum, durum, tuberoſum et non
comprimendum tumorem; organum, in quo occurrit, juſto pallidiorem co-
orem accipit. Conſtat maſſis duabus, quarum altera fibroſa et non pellucida,
ltera, cui vita organica deeſſe videtur, plerumque plus minusve pellucida eſt.
Prior compoſita eſt e regularibus laminis, diverſe et in crucis formam poſitis,
quarum craſſitudo et forma, ſi cum altera compares, diverſa; conformant
cellulas, quae illam anorganicam ſubſtantiam colore e fusco candicante, in-
terdum albido, coeruleo, viridi et rubro contineat. Altera ſubſtantia quen-
dam oſtendit nitorem et non minus compacta apparet, quam illa non pellu-
cida maſſa, quae eam circumdat e ratione cellularum. Fibrillis interdum du-
rities eſt cartilaginea; arteriae ſcirrhi omnes obliteratae ſunt [*]). Fungus
medullaris attrectatur mollior, aequalior, magis elaſticus eſt et ſemper fal-
lacem fluctuationis ſpeciem praebet. Simul complures eadem qualitate pro-
deunt. Disquiſitio anatomica illam, quam antea nominavi, ſtructuram oſtendit.
Si fungum medullarem comprimas dolor deminuitur, quod in ſcirrho non fit.
Si ſcirrhum carcinoma ſequitur, dolores vehementiſſimi, pungentes, urentes
fiunt et ichor maxime foetidus ſecernitur. In fungo autem, qui emolleſcit,
dolores non tam vehementes aut plane nulli adſunt, et id, quod primum
ſecernitur, ſeroſa eſt qualitate et poſtea demum ſanioſum et foetidum red-
ditur.

Meckel l. c. p. 383.

4) Scirrhus imprimis homines media aetate, aut ſtadio decrepito corripere ſo[let,] fungus juvenes, quin etiam infantes.
5) Scirrhus tantum in glandulis occurrit, fungus in tela celluloſa, quem ig[itur] hanc ob cauſam in glandulis quoque interdum exiſtere, intelligitur.

B. Carcinoma, quod in nonnullis caſibus propter majorem maſſae fung[oſae] formationem ſimilitudinem quandam cum fungo et praecipue fungo haema[tode] praebet (quo nomine apud auctores Gallicos fungum medullarem ſignificatum h[aud] raro invenimus), hac ratione a fungo medullari differt:

1) Ex anamneſi diagnoſin ſtatuere licet, quae carcinoma ſemper ex ſcirrho p[ro]ficiſci docet.
2) Carcinoma eſt ulcus, cujus ſigna pathognomonica ſemper prodeunt, eti[amſi] degeneratio et conformatio fungoſa ſit permagna; fungus contra non eſt ul[cus] et nunquam ejus ſpeciem prae ſe fert, nam ſecretio, quae in fungi ſuperſ[icie] occurrit, non eſt aequiparanda cum ulcere, ſed proceſſus potius eſt morti[fica]tionis.
3) Carcinoma ulterius progreditur, partes vicinas deſtruit et glandulas af[fines] praecipue morboſe afficit. Partes fungum circumdantes ſunt integrae, ex[ce]ptis mutationibus, quae vi mechanica e. g. compreſſione, exortae ſunt. Gla[n]dularum ſyſtema non ſemper participat; nam quod *Walther* contendit ſem[per] glandulas eſſe affectas, id veritati non plane conſentaneum eſſe, hujus diſſ[er]tationis decurſus docebit.
4) Sanies carcinomatis, quae plerumque copioſior eſt, proprium et ſpecificu[m] vim vitalem deprimentem, odorem habet, in fungo autem odor putridus [et] ſphaceloſus occurrit.
5) Praecipue reſpiciendus eſt in carcinomate peculiaris aegri habitus, qui ma[]nifeſtatur pallida et anxia facie, ex qua morbum graviſſimum conjicere lic[et,] quique, quamvis verbis depingi nequeat, tamen in aegroto ipſo ſemel obſ[er]vatus, tam firmiter nobis inhaeret, ut ſtatim hujus morbi diagnoſin ex [eo] ſtatuere poſſimus. Aegrotus, qui fungo laborat, laeto interdum faciei co[]lore et ſatis bono habitu gaudet, poſt vero febris hecticae ſigna ſe nobis pr[ae]bent conſpicienda.
6) Fungus ulceris carcinomatoſi eſt durior et granulationis modificationem ma[]nifeſtat.
7) Denique decurſus carcinomatis multo tardior quam fungi.

C. Quod attinet differentiam fungi medullaris et *haematodis*, temporibus antiquis ignotam fuiſſe, *Maunoir* primum illum accuratius tractaſſe, hunc vero ſicuti ejus ſocios e. g. *Chelium* [53]), fungum haematodem et telangiectaſiam eosdem morbos habuiſſe, jam ſupra § 1. dictum eſt. Quamquam differentia fungi haema[]

53) Chelius, Handbuch der Chirurgie. Bd 1.

…et telangiectaſiae plane eſt perſpicua, tamen brevi proferam. *Telangiectaſia* …rbus vaſorum capillarium, qui morboſa eorum dilatatione nititur, fungus …todis vero item morbus vaſorum capillarium quidem eſt, ſed ſimul telae cel…, quin imo in ipſo fungi maſſa vaſa perpauca occurrunt, ſed praecipue laxa …llulоſa degenerata, liquore quodam ſanguini haud diſſimili, quem plerique …res coagulum ſanguineum falſo dicunt, infarcta, quamquam negari non pot…ngula vaſa et canales quosdam e ſanguine extra vaſa egreſſo ortos et hunc … ducentes, fungum penetrare. Hosce canales cum organi affecti vaſis co…e, periodicae haemorrhagiae ex fungo haematode uteri demonſtrant, quarum …lum *Walther* [54]) affert, ubi duodecimo quoque die haemorrhagia evenit; …er haec vaſa non eſt ſanguinis circulatio perfecta, qualis in ceteris organismi …us. Cauſa proxima igitur fungi haematodis ut *Walther* [55]) dicit, vaſis ab… conformatis, ſimul degenerata tela celluloſa, morboſa ſecretione et perpe…eudoproductione nititur. Praeterea telangiectaſia eſt morbus localis, fun…haematodes univerſalis. Sed redeamus ad fungi medullaris et haematodis …ntiam. *Walther* [56]) inter fungum medullarem et haematodem ex telan…ia profectum, differentiam eſſentialem exiſtere contendit, negat autem …medullaris et haematodis primarii discrimen, quum utrumque quoad ſym…ta convenire dicat, conſtitutione morboſa univerſa niti, utrumque ſedem … in tela celluloſa et ſtructuram eorum partesque elementarias eſſe aequales. …quam plane conſentio quoad decurſum, malignitatem, ſedem, prognoſin, the…, tamen ſtructura diverſa mihi eſſe videtur. Fungus haematodes etiam …ris conſtat, quae tamen non tam arcte collocatae ſunt, quam in fungo …lari, intervalla potius et cellulas formant, quae impleta ſunt fluido quodam …, quod partim extravaſatus ſanguis, partim morboſo illo proceſſu procrea…t. Si in ſingulis fungi medullaris locis colorem rubrum, qui vaſis ruptis ex…eſt, invenimus, tamen ſemper illam firmiorem ſtructuram, mixtam cum … molliore nunquam illud ſecretum ſanguineum obſervamus. Etiam chemica …is hoc probat. Secundum illam a Prof. *Frommherz* inſtitutam, quam beni… Prof. *Schultze* debeo, fungus haematodes continuit:

album.	3,709
haematin.	1,463
adip.	4,925
ſibrin.	89,870
aliquid osmazom.	
	99,967

…ournal für Chirurgie und Augenheilk. von … und Walther. Bd XIII. S. 198.

55) Ibid. Bd V. l. c.

56) Ibid.

ſungus medullaris autem:

album.	1,741
adip.	7,950
fibrin.	90,281
aliquid osmazom.	
	99,972

ex qua diverſitas morborum elucet. Praeparatum, ex cujus parte haec analysis facta eſt, caput viri cum fungo ingenti faciei, aſſervatur in collectione praeceptoris. Cerebri ſubſtantiae, quam *Maunoir* comparat cum illa fungi medullaris chemica analyſis ſecundum *Gmelin* et *Kühn* [57]) haecce:

adipis duplicis (Hirnfett und Hirnwachs)	4,53
albuminis	7,00
ſubſtantiae animalis extractivae	1,12
phosphori	1,50
cerebri aquae	85,15
	99,30

Structura excepta utrumque fungum in ceteris fere aequalem eſſe concedendum eſt, et diagnoſis in eo ſtadio certa ſtatui poteſt, in quo pars aliqua tegumentorum nudata eſt, et fungus haematodes frequentioribus haemorrhagiis atque colore nigricante excellit. Quum magna horum morborum ſimilitudo negari non poteſt, uterque morboſa conſtitutione univerſali nitatur, interrogare licebit, an illa constitutio in utroque caſu eadem ſit et haec differentia ex ſola ſede proficiſcatur, ut in uno magis nervi, in altero vaſa participentur? qua ſententia probata tamen varia ſtructura explicari poteſt. — Praeterea memoratu dignum cenſeo plerumque doceri [58]) fungum haematodem eſſe ſecundum ſtadium fungi medullaris, quam ſententiam eo ſibi probaturi videntur, quod interdum uterque fungus in uno tumore conjunctus, et tamen plane ſeparatus occurrit, ſicuti mihi quoque exemplum fungi medullaris et haematodis oculi ex muſeo anatomico privato Prof. *Schl*... notum eſt. Secundum hanc autem ſententiam fungus haematodes exiguus exiſtere non poſſit, quod experientia negatur. Praeterea fungus medullaris, quem ipse obſervavi et infra deſcripturus ſum, tantum ambitum adeptus eſt, ut in ſtadio secundo eum fuiſſe unusquisque conceſſerit; certe mihi non eſt perſpicuum, quem majorem ambitum adipiſci potuerit. Maſſa ejus autem et ſtructura, quod tabulae indicant, ubique eadem eſt.

D. Melanoſis, quam *Walther* [59]) formam fungi medullaris vocat, interdum quoque cum hoc conjuncta apparet, carbogenii ſecretione praecipue gignitur

57) Grundzüge der allg. und medizin. Chemie von Jacquin in Wien. 1836.

58) Chelius l. c. — De fung. med. cap. diſſert. inaug. auct. Weidgen. Bonn. 1834.

59) System der Chirurgie. S. 402.

proprie decurrit, ut pseudoproductionibus adnumeranda sit, nam ex sen-
ll. *Schultze* minores illae carbogenii secretiones in parenchymate glandu-
ronchialium illis veris melanosibus nullo modo sunt adnumerandae. At-
n fungi medullaris decursu, causis et structura omnino discernitur melanosis,
ignitudinem quandam assecuta, a centro ad peripheriam emollescit et massa
vacuatur [60]); plerumque sequitur cicatrisatio aut mutatio in ulcus, quod
luxibus ex constitutione progressis malignum characterem assumere potest.
autem dicunt melanoses initio esse molles, posteaque fieri duriores.
quae sanguinis oxydationem turbant, hunc morbum producere possunt,
n hominibus fere solummodo aetate provectis, qui cachexia atrabilaria la-
apparet. Chemica [62]) analysis omnes sanguinis partes, praecipue carbo-
ostendit. Ex his omnibus fungi medullaris et melanosis differentia
ucet.

E. *Fungus* a *polypis*, quos quidem *Meckel* cum illo conjungit, ac pro
habet morbo, aperte differt eo, quod:
olypi tenuibus petiolis insident, fungi basi latae [63]),
olypi regularem, pyriformem habent formam, quam fungo tribuere non
et,
ructura polypi perfectior est et magis cellulosa,
enique, quod polypis deest malignitas et vis organismi constitutionem di-
endi.

F. *Osteosarcomatis* et *osteosteatomatis*, quibuscum fungus commutari pos-
agnosis accurate non prius statui potest, quam tumores ipsi nobis patent.
acile ex structura illos morbos cognoscimus.

G. *Steatoma* etiamsi analysin chemicam mittamus, eam prae se fert pro-
em, ut fungo durius sit, sed interdum fungus, si occurrit sub membranis
, eandem praebet duritiem propter illarum resistentiam, ita ut facillime
e morbus commutari possit; praeterea non tam facile emollescit et nunquam
entias fungosas in superficie conformat steatoma.

---

§ V.

Prognosis.

Ioc in morbo ut in multis aliis, quod maxime dolendum est, artem nihil
, et huncce morbum semper tristem infaustumque exitum habere, conceden-

---

arless Jahrb. Band 5. St. 1. S. 87. —
und Julius Magazin. Bd 10 S. 303. —
er, Ueber anomale Kohlen- und Pigment-
1823.

61) Schilling, Diss. de melanosi. Franckfurt a. M. 1831.
62) Most. l. c. Art. Melanosis.
63) Walther, System der Chirurgie. S. 401.

dum eſt. Nonnulli auctores quidem ſanationem fungi ſe affecutos eſſe glorian-
ſed jam a priori dubitare debemus, num revera fungus fuerit, quod

1) Morbi natura, dico illam dyscraſiam fungoſam, plane nobis eſt ignota.
2) Tunc demum certam diagnoſin ſtatuere poſſumus, ſi morbus magnam ext-
ſionem adeptus, totus organismus jam valde debilitatus et depreſſus eſt.
3) Fere omnes ſcriptores contrarium dicunt; denique
4) quod experientia, quamcunque fungi vel internam vel chirurgicam curation-
celerius ſequi mortem docet.

Quo major jam fungi progreſſus, quo dignius organum, in quo ſedem hab-
fungus, eo pejor in univerſum prognoſis, eo celerior mors.

---

§ VI.

Therapia.

Ex eo, quod de hujus morbi natura atque prognoſi dictum eſt, curam m-
palliativam eſſe poſſe elucet; tamen medico ſemper curationis radicalis objecta
mente ſint neceſſe eſt, quia hoc modo ſperare poſſumus, fore ut, quod expetim-
conſequamur. Curationis indicationes ſunt exſtirpatio et dyscraſiae et fungi. Quo
attinet ad priorem, omnino in tenebris erramus, quum dyscraſiae natura plane no-
bis ſit ignota et experientia adhuc nullum ſpecificum remedium docuerit. Quo de-
ficiente igitur ad illas curandi methodos recurrere debemus, quae in aliis dyscraſi-
bono cum effectu adhibentur. Attamen omnia remedia, quae in aliis ejusdem gen-
ris morbis plurimum valent, ut Arſenicum, Iodum, Mercurius variis modis adh-
bitus, nutrimentorum detractio usque ad minimum, acida mineralia etc., ſecund-
experientiam nil effecerunt, quin imo mortem, quum longiore ſingulorum uſu t-
tius corporis ſucci magis depravarentur, accelerarunt aut ad ſummum retardarun-
Interea etiam medendi ratione inventa, qua dyscraſiam tolleremus, nunquam ea ſim-
morbum localem removere poterimus, quia hujus vitalis conjunctio cum organ-
affecto et ita cum toto organismo tam parva eſt, ut retrogradum formationis proce-
ſum illius morboſi producti ſperare non poſſimus, quem ad finem locali curatio-
opus eſſet, quae via ſtrenua chirurgica aut pharmaceutica fieri poteſt. Quod ſpect-
ad vim operativam aut fungi exſtirpatio, aut totius membri alicujus, aut ligatu-
adhibita eſt. Experientia autem fungum exſtirpatione et amputatione ſublatum e-
dem vel altero loco recreatum eſſe docuit. Ligaturam primo a *Maunoir* [64]) com-
mendatam, arteriarum, quae fungi nutritioni praeſunt, noviſſimis temporibus *Li-
ſranc*, *Blaſius*, *Dieffenbach* exercuerunt, in his omnibus autem caſibus, quantu-

64) Maunoir l. c. p. 47.

mors prius, quam tumor remotus erat, propter aegrotorum imbecillitatem ta. Praeterea ligatura non melius esse remedium mihi videtur exstirpatione, lum morbus localis hoc modo removeri potest; omnibus indicationibus re- et, si morbi causa solummodo vasis niteretur, quae fungum nutriunt. — tumoris a *Cooper* [65]) commendata nihil aliud effecit, quam ut excrescentias et et incrementum retardaret.

l remedia pharmaceutica, quae adhibita quidem sunt, sed tamen, ut ex na- orbi elucet, nil prodesse potuerunt, pertinent: hirudines, cataplasmata emol- fomenta spirituosa, robotantia, excitantia, narcotica etc.

l nobis restat, quam ut vitam quam diutissime servemus remediis nutrien- t dolores mitigemus externo et interno narcoticorum usu.

Morbi historia.

Anamnesis.

arolina Koch, mercenarii uxor et quinque liberorum mater, annum trigesi- sextum agens, parentibus sanis nata, mediocri corporis statura et arteriosa itione fuit. Quamvis aegrotae habitus vestigia scrophuloseos exigua mani- , uti labia crassa, alasque narium vastas, ossa maxillaria prominentia etc., se unquam affectionibus ejus localibus laborasse negat. Neque minus aliis vacavit, ita ut a prima juventute usque ad hoc tempus bona valetudine usa rciter ante hos quatuor annos in anteriore antibrachii sinistri superficie et in media ejus parte inter radium et ulnam nonnullos nodulos duros sub imadvertit, quos initio, quum nullo impedimento essent, neglexit. Qui quum nulto post majores essent facti, manus laboribus non apta fuit, mobilitate um impedita; digitus vero medius et annularis aliquantum flexi et fere im- s, insuper torpuerunt. Auctoribus imperitis acidum sulphuricum adhibuit, ctum est, ut in una parte exulceratio exoriretur, quae vero post aliquod tem- nata est. Malum ipsum vero quod attinet ad extensitatem et intensitatem ad- n est. Denique aegrota, quum ad perficiendos labores minime amplius va- in nosocomium chirurgicum universitatis nostrae recepta est.

oco supra dicto tumor reperiebatur circumscriptus, convexus, durus et com- , magnitudinem ovi exhibens, in quo cutis resistente tamen cicatrice huc illuc i poterat, ipse vero ad latera tantum mobilis, digitis fortiter prementibus olorificus, si vero ossi inprimebatur, dolorem exiguum excitabat. Praeterea cia inter musculos eum positum esse non solum tactu perspicuum fuit, sed ex que eluxit, quod nonnullae musculorum portiones et tendines supra eum ten- parebant. Propter aequalitatem, duritiem, sedem, ceteramque qualitatem a habitum est, quod ex membranis fibrosis, forsitan ex ligametno interosseo

---

[65]) Cooper l. c. p. 173.

profectum videbatur et ab Exp. Dr. *Kneip* exſtirpatum eſt. Cute et faſcia diſſect portiones musculorum, id quod jam antea veriſimile fuit, in tumore attenuatae re pertae ſunt, partim membranarum inſtar eum contegentes, partim vero cum eo le viter coalitae. Quae quum ſolutae in latus utrumque retraherentur, in tumori ſubſtantiam digitorum nonnullorum apices modice premendo penetrarunt et maſſa ce rebriformis promanavit. Poſtquam ab omni parte ipſe patens et ſegregatus erat, fun culo cuidam eum affixum eſſe eluxit, qui a ſuperiore ad inferiorem partem penetrar videbatur. Exploratione accuratiore inſtituta illum funiculum nervum medianum eſſ apparuit, quibus rebus permotus Exp. Dr. *Kneip* jam inter operationem tumorem fun gum medullarem cenſuit, nervum medianum infra ſupraque disſecuit et operationem omnino ſubtiliſſime et diligentiſſime, ita ut ſolet, perfecit. Vulnus quamvis ma gnum erat et grave, ſatis brevi tempore ſanatum eſt, ita ut aegra poſt ſeptem heb domades (14. Februar.) in integrum reſtitueretur. Operatio facta eſt exeunte ann ſuperiore. Iterum aegrota labores conſuetos ſine ullo impedimento adiit. Quatuor decim diebus ante feſtum paſchatis, ergo uno menſe poſt illius reſtitutionem prae terlapſo, ſine ulla cauſa externa et nullis ſimul exortis doloribus nodi quidam i utraque cicatricis parte rurſus apparuerunt, qui celerrime adaucti ſunt, quo factum eſt, ut menſe Majo exulceratio in latere ulnari ſecuta ſit, unde paullum ſanguin et ichoris promanabat. Tumor ipſe vero neutiquam minutus eſt et ſtatus aegrota horribilis (19. Junii) hac ratione exſtitit.

Status praeſens.

Antibrachium ſiniſtrum ubique inaequaliter et valde obtumuit, articuli vero integri, manus ipſa magnopere emarciata, digitorum flexio magna, extenſio fieri non potuit iisque tantus torpor inerat, ut infixa acus vix ſentiretur. In ſuperficie dorſali tumor laevis erat et aequalis, in anteriore incipiebat ante cubitum et tu beris inſtar in totam ſuperficiem extendebatur, ita ut ſupra marginem radialem et ulnarem antibrachii prominet, in qua utraque parte complures tumores et mino res et majores, pugni craſſitudinem aequantes cohaerebant. Fere a carpo usque ad mediam ulnae partem cutem diruptam vidimus, retractam et ex ejus apertura glo boſum fere tumorem magnitudine pugni prodeuntem. Totius antibrachii colo in ſuperficie dorſali erat paullulum lividus, in anteriore quibusdam in partibu tuberum prominentium magis ſaturatus, locus iſte, in quo cutem deſtructam eſſ ſupra dictum eſt, ex nigro coeruleus et tela celluloſa mortificata obtectus, margi nes ejus valde rubri. Secretio non aderat, ſolvebantur tantum panniculi turpe partim nigri, partim ſanguinolenti, qui odorem foetidum et putridum ſpargebant Tumor ubique mollis, paſſim ſpeciem fluctuationis prae ſe ferebat. Digiti pre mentes non excitabant dolorem, quamvis aegrota de urentibus, interdum pungen tibus doloribus in articulorum regione quereretur. Totus tumor fere magnitudi nem capitis infantilis aequabat, quamvis ejus formam non exhiberet. Quod ſtatum aegrotae univerſalem attinet, reproductio valde laeſa, magna macies et ſub veſpe ram haud exigua febris; ſecretiones et excretiones, praecipue menſtruatio ſicuti ſin gulorum ſyſtematum organorumque functiones a ſtatu normali non recedebant.

Ex celeri tumoris reditu, rapido incremento, inaequali habitu, ſingulis ex-ntiis, mollitie, neque minus ex fungo hac in parte jam exſtirpato, hunc quo-ſe fungum medullarem conjuncturam facere licuit. Quamquam de exitu ad-m dubio ſibi perſuaſum haberet Exp. Dr. *Kneip*, tamen nihilominus, aegra nte, viribusque ejus non exhauſtis brachii amputationem inſtituit. Operatio cuti ſanationis proceſſus nihil memoratu dignum praebuit, ita ut aegrota g.), viribus reſtauratis, noſocomium maxima cum ſpe optimae valetudinis re-ret. Haud multo poſt, eodem menſe, quum agrotam denuo agrotaſſe per-em, illam adii et ſpem incertam nos non fefelliſſe inveni. Status aegrotae it: Macies permagna, febris hectica, abdomen tumefactum, magna ſpiritum ndi difficultas, ita ut reſpirare niſi erecta plane non poſſet, et jam proximis diebus omni ſomno careret; ſimul omnia, quibus veſcebatur, vomitu redde-r. Fungum organum internum occupaſſe patebat, quodnam organum autem um eſſet, eo difficilius dictu erat, quod praeterea aegrota ſe gravidam eſſe cre-. Simul ex ea comperi, jam in noſocomio reſpirandi difficultates ſe ſenſiſſe la aſcendenda et aliis laboribus verſantem, quae moleſtiae ſenſim adauctae ad hunc gradum pervenerant; quod ſatis mihi demonſtrabat, fungum ſtatim perationem alium locum occupaſſe. Poſt octo dies obiit. Sectio, quod ma-dolendum, non permiſſa eſt.

---

quiſitio et tumoris exſtirpati et brachii amputati anatomica,

ab Ill. *Schultze* inſtituta, ſequentia exhibuit facta:

Quod attinet ad partes affines totius antibrachii tela celluloſa gelatinoſe de-generata, muſculi pro varia fungi ramificatione partim diruti, partim et prae-cipue dislocati, venarum tunicae paullum incraſſatae (vid. tab. I. m. tab. II. u u.) et nervorum filamenta, praecipue nervi ulnaris, cujus decurſus in tab. II. de-monſtratur, valde rubra, qui rubor per neurilema ſanum perlucet. Quae omnes mutationes ex cauſis fungi mechanicis proficiſcuntur, quum ille partim perpetue premendo ſingularium partium reſorptionem adſtringeret, partim hac re magnitudineque circulationem coerceret, eoque ſanguinis ſtagnationem gigneret. Hae igitur mutationes fortuitae ſunt, neque ex fungi eſſentia derivandae.

Structura fungi clariſſime manifeſtat in utroque praeparato utramque maſſam, quae ſupra § 4. deſcripta eſt; color eſt omnino ex candicante cinereus, ruber tantummodo in ea parte, quae exulcerata cuteque nudata et disſecta in tab. II. n n n. expoſita eſt. Attamen ſtructura hujus eadem, quae ceterarum, et color ruber ex vaſe dirupto cutaneo, quum cutis dirueretur, et e ſanguine in ſubſtantiam effuſo derivandus eſt, quod magis elucet, quia color, quo propior peripheriae, eo magis ſaturatus fuit. Itaque cavendum eſt, ne fungus medul-laris rubro colore praeditus habeatur fungus haematodes.

5) Quod decurſum nervorum attinet, qui maximi eſt momenti hoc in caſu, primo praeparato videmus diſſectum nervi mediani truncum (fig. I. a. b.) ſup et infra tumorem integrum et neurilemate obtectum, per totum decurſu pone tumorem neurilemate nudatum, et ſingula nervi filamenta, quoad text ram a ſtatu normali non abhorrentia, ſegregata vero partim pone tumorem d currentia, partim illum penetrantia (fig. I. c.), quae poſteriora ſi ulterius p ſequimur, modo per breve ſpatium illum penetrare et tum omnino evaneſce et reſoluta eſſe videmus, ita ut quodvis nervi filamentum forcipe protrahere l ceat. Fig. II. oſtendit decurſum nervi mediani et ejus tumorem eo loco, u in prima operatione disſectus eſt; propter inflammationem ex disſectione exc tam paullulum obtumefactus (b) et tum conſtrictus (c) eſt. Perſpicuum e quum hic omnino cohaereat cum fungo, hunc iterum eo loco exortum eſſ interea inciſura nervi longitudinalis manifeſtat, filamenta ſingula diſſecta ſa permanſiſſe et nullo modo cohaerere cum fungo, ſed telam celluloſam ej quaſi inſpiſſatam in fungiformem ſubſtantiam transire. Quamvis fungus e nervo mediano profectus ſit, memoratu dignum, nervum ulnarem, cujus d curſus in tertia figura exhibitus eſt, ſive mechanica ratione, ſive quod fun eſſentia id effecerit, affectum eſſe; inter totum ejus decurſum ſingula filamen valde rubra apparent, et ubi fungum penetrat, hic ejus neurilema ſecundar modo affeciſſe videtur et omnino cum illo cohaeret. Parvus ramus cutaneu ulnaris minor, in tumore evaneſcit (b, c).

Si ea, quae hic caſus nos edocuit, accuratius contemplamur, hanc mihi con jeecturam ex eo facere poſſe videor.

1) Fungum medullarem ſolummodo ex tela celluloſa proficiſci neque effuſion ſubſtantiae medullaris nervi niti; nam ſi ita eſſet, neceſſe foret, ut maſſa utrius que et fungi et nervi eadem eſſet, atque in ea parte fungi, qua filamenta eva neſcunt, ſtructura radioſa appareret, quod quidem tum praeparatum primu et inciſura longitudinalis nervi mediani inſtituta, tum chemica analyſis refutan Praeterea huic ſententiae favet, quod fungus ſolummodo cum neurilemate co haeret et ſingula nervi filamenta ſeparata ſunt.
2) Deinde conjicere licet, fungum medullarem et haematodem inter ſe differre itaque cavendum eſt, ne, quamvis uterque ſimul occurrat, fungus medullar rubro colore praeditus pro fungo haematode habeatur, quamvis concedi de beat, utrumque ejusdem generis eſſe ſpeciem.
3) Tum ſyſtema nervoſum fortaſſe unicum eſſe organum, in quo fungus oriri po ſit, quia haud raro in eo occurrit et omnia organa, in quibus adhuc obſervatu eſt, nervis ſunt praedita. Nervus ulnaris affectus hoc in caſu hanc ſententia probare videtur.
4) Denique pro certo affirmarim letalem hunc fungum nullo modo poſſe ſanar

---

EXPLICATIO TABULARUM.

TABULA I.

Fig. I.

ungus medullaris cum nervi mediani parte exſtirpatus magnitudine naturali.
rvi mediani reſecti pars ſuperior.
usdem nervi finis inferior.
mus nervi mediani in fungum intrans.
ccus fungum medullarem includens.
ccus apertus.

Fig. II.

ntibrachium ſiniſtrum cum fungo medullari, dimidia diametri parte deminutum.
ervus medianus.
us pars incraſſata, fungo obtecta.
ocus, ubi nervus prius disſectus eſt et per neurilema in fungum transit.
olliculi fungo albo et molli repleti, a cute undique obtecti, disſecti.
rs fungi durior fibroſa disſecta.
uperficies fungi per cutem prorupti.
rtes ejus mortuae, exfoliatae.
rs cutis albida ex priore operatione cicatricoſa.
usculus pronator teres disſectus.
usculus flexor carpi radialis disſectus.
utis disſecta.
umen venae medianae disſectae.
rteria et venae radiales.

TABULA II.

Fig. III.

Antibrachium a latere interno, magnitudine naturali.

A. Extremitas ſuperior antibrachii.

B. Carpus.

a. Nervi ulnaris truncus.

b. Ramus cutaneus volaris minor nervi ulnaris.

c. Locus, ubi hic ramus bipartitus in fungum majorem intrat et emollitus deſinit.

d. Truncus nervi ulnaris inter fungum majorem et minorem (*p.*) decurrens et inflammatione rubefactus.

e. Pars nervi ulnaris cum fungo cohaerens et ab eo partim deſtructa.

f. Ramus volaris nervi ulnaris.

g. Ramus dorſalis ejusdem.

h. Arteria ulnaris a fungo majore obtecta.

i. Eadem cum fungo cohaerens et ab eo ex parte deſtructa.

k. Eadem ex fungo progrediens.

l. l. l. Superficies externa fungi majoris extrorſum aperti.

m. m. Partes hujus fungi mortuae et exfoliatae.

n. n. n. Fungi hujus disſecti partes rubrae.

o. o. o. o. Ejusdem partes albae.

p. Folliculus fungo albo repletus a flexore digitorum profundo (*q*) obtectus, disſectus.

r. Intumeſcentia fungoſa a flexore carpi ulnari disſecto (*s. s.*) obtecta.

t. t. Cutis antibrachii disſecta cum panniculo adipoſo.

u. u. Lumen venae cutaneae disſectae, cujus parietes incraſſatae ſunt.

v. Cutis in ſuperiorem partem fungi transiens incraſſata.

w. Cutis in inferiorem fungi partem attenuata transiens.

x. Tendo flexoris carpi ulnaris.

y. Fibrae hujus musculi in fungum transeuntes.

CURRICULUM VITAE.

Eduardus Henricus Struck, Bardenſis, fidei evangelicae addictus, natus ſum die quinto Septembris MDCCCX, patre *Joanne Friderico*, mercatore, matre *Chriſtina Friderica*, *Rodbertus*, quos jam a tenera aetate defunctos lugeo. Primis literarum elementis imbu-mnaſium Sundenſe adii, deinde examine maturitatis ſuperato Gryphiam me contuli anno CXXXI, ubi a Rect. Magnif. Ill. *Berndt* civium academicorum numero adſcriptus, nomen *Mandt*, medicorum ordinis t. t. Decanum Spectatiſſimum profeſſus ſum. Scholas fre-hasce: De Logica Ill. *Erichſon*, de Pſychologia Ill. *Stiedenroth*, de Phyſice experimen-*Tillberg*, de Botanice et Zoologia Ill. *Hornſchuch*, de Oſteologia, Anatomia corporis hu-natomia comparata et pathologica nec minus Phyſiologia Ill. *Schultze*, qui etiam dux mihi diſsecandis cadaveribus, de Anatomia organorum ſenſuum Ill. *Laurer*, de Materia medica, gia generali, Semiotice, Arte formulas medicas rite concinnandi, Arte fascias alligandi *ert*, de Chirurgia tam generali, quam ſpeciali, Akiurgia et Ophthalmiatrice Ill. *Mandt*; am generalem, Pathologiam et Therapiam ſpecialem, Artem obſtetriciae, Morbos pſy-ll. *Berndt*, Oſſium fracturas, Celſi Medicinam Cel. *Kneip* me docuerunt, de rebus me-chirurgicis Converſatorium, ſermone latino ab Eodem habitum frequentavi, praeterea clinicas tam medicas, quam chirurgicas et obſtetricias per annum et dimidium Ill *Berndt* *dt* ducibus.

Tribus annis praeterlapſis Berolinum petii, ubi per duo ſemeſtria praecepta clinica ab Ill. *Ruſt*, *Kluge*. *Trueſtedt* accepi; tunc redii Gryphiam et iterum ſcholis clinicis ab Ill. et Cel. *Kneip* interfui.

Academico ſtudiorum curſu peracto, examine philoſophico, tentamine et examine rigoroſo hanc almam literarum ſedem relicturus, Viris Illuſtribus, Excellentiſſimis, Experientiſſi-pliſſimisque, qui conſiliis ſuis et admonitionibus diſcenti ſemper adfuerunt, gratias quam s ago.

THESES DEFENDENDAE.

I.

Arteriarum contractionem muscularem ad propellendum ſanguinem neceſſariam eſſe neg

II.

Calorem animalem nec ſoli nervi, nec ſanguis, nec reſpiratio, neque ullum corporis ſtema ſolum aut prae ceteris procreant, ſed omnes qualescunqne partes organiſatae conjunc àd illum efficiendum conferunt.

III.

Verae indicationes trepanationis non ſunt, niſi ex oſſis depreſſione et quidem ſymptom depreſſionis perſiſtentibus.

IV.

Si aegrotus optet, operatio, cujus indicia certa non adſunt, inſtitui poteſt.

V.

Partus praematurus ſectioni caeſareae et perforationi foetus eſt praeferendus.